

Brüsszel, 2016.11.16.
COM(2016) 732 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK**

Második eredményjelentés a hatékony és valódi biztonsági unió megvalósításáról

I. BEVEZETÉS

A hatékony és valódi biztonsági unió megvalósításáról szóló második havi jelentés két fő pillér mentén vizsgálja az eddigi fejleményeket: a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, illetve az azokat támogató eszközök felszámolása; valamint az e fenyegetéssel szembeni védelmünk megerősítése és rezilienciánk kiépítése. A 2016. október 12-én elfogadott első eredményjelentés¹ a 2016 áprilisától októberéig terjedő időszakot ölelte fel. A mostani közlemény az azóta tett előrelépésekről számol be, és 2016 decemberére is kitekint.

Egy évvel a párizsi támadások után, amelyek során pusztító hatású újraaktivált katonai támadóegységeket használtak, a tűzfegyverekről szóló irányelv felülvizsgálatára irányuló, 2015. november 18-án előterjesztett bizottsági javaslatról szóló tárgyalások a javaslat felhívítását célzó kísérletek miatt még mindig holtponton vannak. Ha le akarjuk róni tiszteletünket a párizsi áldozatok emléke előtt, és eleget akarunk tenni polgáraink arra vonatkozó jogos elvárásának, hogy a katonai szintű fegyverek ne kerülhessenek magánkézbe, most kell cselekednünk, és a hónap végéig be kell fejeznünk a munkát. Ugyancsak haladéktalanul le kell zárni egyrészt a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelvről folytatott tárgyalásokat, hogy Uniószerint büntetendővé váljon a terrorizmus és a terrorizmus támogatása, másrészt a Schengeni határellenőrzési kódex módosításával kapcsolatos egyeztetéseket, hogy a külső határt átlépő valamennyi személy szisztematikus ellenőrzésének bevezetése révén hozzájáruljunk a visszatérő terrorista harcosokkal szembeni fellépéshez.

Az Unió helyzetét értékelő 2016. évi beszédben Juncker elnök által kiemelt, illetve a „Fokozott biztonság a mobilitás korában” című, 2016. szeptember 14-i bizottsági közleményben² is kifejtett prioritással összhangban a Bizottság a határok megerősítésére irányuló javaslatok révén további nagyszabású intézkedésekkel igyekszik ellehetetleníteni a terroristák tevékenységét. Ezen erőfeszítés része az Unióba vízummentesen beutazó harmadik országbeli állampolgárok előzetes ellenőrzését lehetővé tevő Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszerre (ETIAS) irányuló javaslat mai előterjesztése, valamint az Európai Határ- és Parti Őrség megalakulását követően a külső határok ellenőrzésének szigorításához szükséges operatív intézkedések végrehajtása. A Bizottság emellett az uniós radikalizálódástudatossági hálózat megerősítése révén tovább fokozta a radikalizálódással szembeni fellépésre irányuló munkáját annak megakadályozása érdekében, hogy a sebezhető fiatalok a terroristatoborzók vagy a terrorista propaganda áldozatául essenek. A decemberi jelentést a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó cselekvési terv keretében kidolgozott végleges ajánlások fogják kísérni, amelyek a pénzmosás büntetni rendeltségének bevezetése, a vagyoni eszközök befagyasztását és a vagyonekbezárást elrendelő határozatok kölcsönös elismerése, illetve a jogellenes pénzeszköz-kifizetések kezelése révén igyekeznek felszámolni a terroristák pénzügyi eszközökhöz való hozzáféréseinek lehetőségét.

¹ Első eredményjelentés a hatékony és valódi biztonsági unió megvalósításáról, COM(2016) 670 final, 2016. október 12.

² Közlemény – Fokozott biztonság a mobilitás korában: a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos információcsere javítása és a külső határok megerősítése, 2016. szeptember 14., COM(2016) 602 final.

II. A TERRORIZMUS ÉS A SZERVEZETT BŰNÖZÉS, ILLETVE AZ AZOKAT TÁMOGATÓ ESZKÖZÖK ELLENI KÜZDELMŰNK MEGERŐSÍTÉSE

a) A terrorizmus elleni küzdelemre és a finanszírozási eszközökhöz, illetve tűzfegyverekhez való hozzáférés megakadályozására vonatkozó jogi keret

A 2015. november 13-i párizsi támadások évfordulóján az EU-nak haladéktalanul meg kell erősítenie a terrorizmus, illetve a terrorizmust támogató eszközök elleni küzdelemre vonatkozó jogi keretet³ és uniós kapacitásokat. A társjogalkotóknak november végéig meg kell állapodniuk a **terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv**re irányuló javaslatról, amely Unió-szerte bűncselekménynek minősíti a terrorizmust, a terrorizmussal összefüggő célú külföldre utazást, valamint a terroristák segítését és támogatását, továbbá rendelkezik a terrorizmus áldozataul esett személyek szükségleteinek kezeléséről.

A társjogalkotók két ízben is tartottak háromoldalú egyeztetést, ám a **tűzfegyverekről szóló irányelv** felülvizsgálatáról még így sem sikerült megállapodásra jutniuk. Az erre irányuló tárgyalásoknak túl kell lendülniük a holtponton, hogy ne lehessen katonai szintű támadófegyverekkel – köztük félautomatává átalakított fegyverekkel – sétálgatni az utcán. A Bizottság határozottan kiáll álláspontja mellett, miszerint meg kell tiltatni az „AK 47 Kalasnyikov családból” és az „AR 15 családból” származó félautomata támadófegyverek polgári használatát, hiszen ezeket a fegyvereket katonai célú felhasználásra szánták. A rövid és hosszú tűzfegyverek tölténytárának befogadóképességét 10 lőszerre kell korlátozni, az ilyen fegyverek használatát engedélyhez kell kötni és szigorúan ellenőrizni kell, továbbá a szabályoktól való bármilyen eltérést szigorúan korlátozni és ellenőrizni kell. Az uniós polgárok gyors előrelépéseket várnak el e területen, hogy megfelelő védelmet biztosítsunk számukra, ezért még a 2016. év vége előtt megállapodásra kell jutni e kulcsfontosságú jogszabályt illetően. A Bizottság ezzel párhuzamosan újraindítja az illegális tűzfegyver-kereskedelem felszámolását célzó törekvést, többek között az uniós és nyugat-balkáni bel- és igazságügyi miniszterek december 15–16-i konferenciája keretében.

A terroristák finanszírozási forrásainak elvágása céljából a Tanács elfogadta az uniós autonóm jegyzékbe vételhez szükséges jogi aktusokat az al-Kaida és a Dáís vonatkozásában.

b) A radikalizálódás megelőzése és leküzdése

A radikalizálódás megelőzése a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó uniós megközelítés („puha eszközökkel a határozott eredményekért”) egyik kulcseleme. A terroristatoborzók a fiatalok és a kiszolgáltatott helyzetben lévők csoportjait veszik célpontba, visszaélve a kirekesztettség, az elszigeteltség és a közöny érzésével. Nekünk ugyanezeket az egyéneket kell megcéloznunk alulról építkező közösségi projektek révén, hogy alternatívát és jobb lehetőséget kínáljunk számukra. A Bizottság pontosan ebből a megfontolásból hozta létre és támogatja az uniós radikalizálódástudatossági hálózatot (RAN), amely közös platformot biztosít a helyi szereplők számára és elősegíti a radikalizálódás elleni küzdelem eredményes intézkedéseire vonatkozó bevált gyakorlatok megosztását. A **radikalizálódástudatossági hálózat (RAN)** 2016. november 9-én tartott **magas szintű konferenciája** alkalmával elindult a fiatalokra irányuló új RAN-platform, amely megfelelő eszközökkel igyekszik felruházni a fiatalokat ahhoz, hogy tevékenyen kivehessék részüket a terroristatoborzók egyik fő célcsoportjának radikalizálódása elleni küzdelemből. A Bizottság ezen túlmenően bemutatta a tagállami megelőzési stratégiák, megközelítések és szakpolitikák adatbázisát, amelyhez a kapcsolattartó pontok újonnan kiépített hálózata társul a bevált gyakorlatok hatékony, az Unió

³ Különös tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelvre, illetve a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2015) 625 final, COM(2015) 750 final).

egészére kiterjedő megosztásának biztosítása érdekében. Az uniós radikalizálódástudatossági hálózat ezenkívül átfogó útmutatót adott ki az európai rendőrtiszteknek szóló képzési programokról, amely a radikalizálódás számos vetületére is kitér. Megkezdődött továbbá egy ellenőrzőlista kidolgozása a tagállamok számára, amely a visszatérő külföldi terrorista harcosok azonosítása esetén végrehajtandó intézkedéseket tartalmazza.

A radikalizálódás megelőzése egyúttal azt is jelenti, hogy a terroristák számára el kell lehetetleníteni az üzeneteik terjesztéséhez használt online propagandacsatornákhöz való hozzáférést. December 8-án a Bizottság megrendezi a második uniós internetes fórumot, amelyen a Bizottságon kívül a tagállamok, az Europol és a legjelentősebb internetszolgáltatók is képviseltetni fogják magukat. A találkozó alkalmával a terrorista tartalmak törlésének felgyorsítása érdekében létrehozzák az új közös bejelentési platformot, az ellenpropaganda megerősítése céljából pedig elindítják a civil társadalom szerepvállalását támogató programot.

A Bizottság **az erőszakos szélsőségeshez vezető radikalizálódás megelőzéséről** szóló közleményben⁴ foglaltaknak megfelelően az alábbi oktatási és kutatási erőforrásait is felhasználja a radikalizálódás elleni küzdelemben:

- **Erasmus+ program:** a Bizottság 2016-ban 200 millió EUR-t mozgósított olyan alulról építkező oktatási projektek támogatása céljából, amelyek a szociális és polgári készségek, a megkülönböztetésmentesség, a társadalmi befogadás, a kritikus gondolkodás és a médiaműveltség, továbbá az interkulturális megértés előmozdítását szolgálják. Már több mint 300 **ifjúsági projekt** indult a tanulmányi mobilitás területén, konkrétan a párizsi nyilatkozathoz⁵ köthető területeken, emellett 1 700-nál is több projekt foglalkozik a kultúrák közötti párbeszéddel, a társadalmi befogadással és a szolidaritással kapcsolatos átfogóbb témákkal.
- A Horizont 2020 kezdeményezés keretében **finanszírozásban részesülnek** az erőszakos radikalizálódás mechanizmusával kapcsolatos **kutatások**, a szélsőségeség egyéni eseteinek megelőzése, gyorsabb azonosítása és kezelése céljából.
- Már megkezdődött a 100 millió EUR-s támogatás folyósítása a harmadik országokban tapasztalható erőszakos szélsőségeség elleni fellépés előmozdítása érdekében.

c) A határokon átnyúló operatív együttműködés javítása az uniós ügynökségek segítségével

Az uniós ügynökségek meghatározó szerepet játszanak a biztonsági stratégia végrehajtásában. A Bizottság eleget tett az **Europol** megerősítésére vonatkozó ígéretének: a Terrorizmus Elleni Küzdelem Európai Központja számára 20 új munkatárs felvételét javasolta, hogy jelentős terrortámadás esetén elegendő kapacitás álljon rendelkezésre a tagállamoknak történő napi 24 órás segítségnyújtáshoz. Ez a kapacitásbővítésre vonatkozó felajánlás a 35 fős létszámbővítésen felül értendő, amelyet a költségvetési hatóság által 2016. április 13-án jóváhagyott, 2016/1. sz. uniós költségvetés-módosítás biztosít⁶.

Az **Eurojust** szintén fontos szerephez jut a terrorizmus elleni küzdelemben, többek között a jelenlegi iraki és szíriai helyzetre, valamint a külföldi terrorista harcosok visszatéréséhez kapcsolódó megnövekedett kockázatra való tekintettel. Az Eurojust már jelenleg is támogatja a tagállamokat az összetett, határokon átnyúló nyomozások terén, és a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a közös nyomozócsoportok keretében használják ki az Eurojust

⁴ COM(2016) 679 final.

⁵ 2015. március 17-i párizsi nyilatkozat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról.

⁶ COM(2016) 679 final.

szakértelmét a külföldi terrorista harcosokkal szembeni igazságügyi fellépés megerősítése érdekében. Ebben az összefüggésben a tagállamoknak meg kell tenniük az ahhoz szükséges lépéseket, hogy a 2017. május 22-i határidőig megtörténjen az **európai nyomozási határozatról** szóló irányelv⁷ átültetése, hiszen ez a jogszabály megkönnyíti és felgyorsítja majd a bizonyítékok beszerzését és átadását.

III. VÉDELMIÜNK ÉS REZILIENCIÁNK MEGERŐSÍTÉSE

a) Az információcsere javítása

A hatékony és célzott információcsere a terrorizmus elleni küzdelem kulcsfontosságú eszköze. A Bizottság határozottan ösztönzi az **uniós utas-nyilvántartási adatállományról (PNR) szóló irányelv** végrehajtását, hogy az megfelelő ütemben haladon előre a 2018. májusi határidőig. Az irányelv nem csupán a légi utasok adatainak gyűjtését írja elő a tagállamok számára, hanem azt is, hogy gondoskodjanak az utazási minták és rendellenességek felderítését lehetővé tevő megfelelő adatfeldolgozási kapacitásokról. A legutóbbi eredményjelentést követően a Bizottság írásban fordult ahhoz a tizenegy tagállamhoz, amelyek mindeddig nem kezdték el a PNR végrehajtásával kapcsolatos előkészületeket, és további segítségnyújtást ajánlott fel számukra e területen. A Bizottság 2016 novembere folyamán elő fogja terjeszteni a jogalkotás minőségének javítása keretében kidolgozott végrehajtási tervet. Ez a terv iránymutatásként fog szolgálni a tagállamoknak, mivel meghatározza a PNR-rendszer kiépítéséhez szükséges kulcsmozzanatok ütemezését, valamint felvázolja az időben történő és eredményes végrehajtás elősegítését és ösztönzését célzó bizottsági támogatás típusait (jogi, műszaki és pénzügyi segítségnyújtás).

A határokon átnyúló bűnözés és terrorizmus elleni küzdelem szükségessé teszi a különböző bűnüldöző hatóságok közötti hatékony együttműködési csatornák meglétét. A határ menti régiókban a **rendőrségi és vámügyi együttműködési központok** biztosítanak közös platformot a különböző tagállamok bűnüldöző hatóságainak. Az Európa-szerte működő 50 rendőrségi és vámügyi együttműködési központ képviselői 2016 októberében az Europol székhelyén találkoztak, hogy azonosítsák, miként javítható a központok alapvető feladatainak végrehajtása és az Europollal, illetve az Európai Határ- és Parti Őrséggel megvalósuló információcsere és együttműködés.

b) Az információs rendszerek megerősítése és az információs hézagok kiküszöbölése

Az Európai Tanács 2016 októberében támogatta az **Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS)** létrehozására irányuló bizottsági javaslatot⁸, amelynek értelmében lehetővé válna a vízummentesen utazó személyek előzetes biztonsági ellenőrzése. November 16-án a Bizottság előterjesztette az ETIAS létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatot. Eszerint az automatizált előzetes ellenőrző rendszerként működő ETIAS segítségével azonosítanak a potenciális migrációs vagy biztonsági kockázatokat még az előtt, hogy a vízummentesen utazó személyek az EU külső határához érkeznének. A jelenlegi gyakorlat szerint a vízumbirtokosokra vonatkozó információkat a Vízuminformációs Rendszerben (VIS) rögzítik, ezzel szemben a vízummentesen utazó személyekre vonatkozó egyetlen információra az adott utas érkezésekor, az úti okmányukból tesznek szert. Az EU-ba a szárazföldi határt átlépve vízummentesen beutazó személyek tekintetében jelenleg nem áll rendelkezésre előzetes információ mindaddig, amíg meg nem érkeznek az Unió külső

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/41/EU irányelve (2014. április 3.) a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról.

⁸ EUCO 31/16, 2016. október 21.

határához. Az új rendszer az EU vízumliberalizációs politikáját is támogatja, és javítja a schengeni határigazgatás minőségét.

Az összekapcsolt információs rendszerekkel alátámasztott, erősebb határok központi szerepet töltenek be a visszatérő terrorista harcosok, illetve más potenciális terroristák felderítésére szolgáló eszköztárban. A párizsi támadások rávilágítottak a több, különálló információs rendszer meglétéből fakadó gyenge pontokra, hiszen ebben a helyzetben a helyszínen dolgozók nem képesek egy adott egyén esetében valamennyi adatbázisra kiterjedő, átfogó ellenőrzést végezni. A Bizottság egy idén kezdeményezett folyamat keretében nagy erőfeszítésekkel igyekszik felmérni a határigazgatási és határbiztonsági információs rendszerek interoperabilitásának javítására vonatkozó lehetőségeket⁹. A Bizottság egy **egységes keresőfelület** létrehozásán dolgozik, amely kézzelfogható előnyöket biztosítana a tagállamok bűnüldöző, határigazgatási és bevándorlási hatóságai számára. Ez a kulcsfontosságú eszköz egyetlen technikai portálon keresztül biztosítana hozzáférést a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai ügynökség (eu-LISA) által működtetett valamennyi rendszerhez. Az egységes keresőfelület nem felváltaná, hanem kiegészítené a nemzeti interfészeket, és valamennyi tagállam számára hozzáférhető lenne az információs rendszerek hozzáférésére és használatára vonatkozó meglévő szabályoknak megfelelően. A Bizottság felkérte az információs rendszerekkel és az interoperabilitással foglalkozó **magas szintű szakértői csoportot**, hogy még az év vége előtt, egy időközi jelentésben ismertesse erre vonatkozó megállapításait.

2016. október 14-én a Bizottság értékelő jelentést tett közzé a Vízuminformációs Rendszer (VIS) végrehajtásáról, amelyben elemzi, hogy miként zajlanak az ujjnyomatvétel és a biometrikus adatok segítségével végzett ellenőrzések az uniós külső határokon, valamint a bűnüldöző hatóságok hogyan használják fel a rendszert a terrorista bűncselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és nyomozása céljából. A VIS saját kategóriájában változatlanul az egyik legfejlettebb rendszer, amely 2016. március végén csaknem 23 millió vízumkérelmet és 18,8 millió rögzített ujjnyomatot tartalmazott. Mindazonáltal a tagállamok a külső határokon csupán minden második kiadott vízumot ellenőriznek a VIS-ben, és a VIS bűnüldözési célú felhasználása továbbra is töredezett. A Bizottság az érintett tagállamok bevonásával orvosolni kívánja a VIS használatában mutatkozó hiányosságokat, a rendszert már teljeskörűen alkalmazó tagállamok bevált gyakorlataiból merítve.

c) A külső határok biztonságának fokozása

Az uniós külső határok megerősítése terén kulcsfontosságú mozzanat volt az **Európai Határ- és Parti Őrség** október 6-i működésbe lépése. Most minden tagállamnak hozzá kell járulnia a gyorsreagálású tartalékállományhoz, amely egy határőrökből és más szakértőkből álló, az Ügynökség által igénybe vehető készenléti alakulat. A tartalékállományt az Ügynökség rövid határidőn belül mozgósíthatja a külső határokon felmerülő sürgős esetek kezelése vagy gyorsreagálási határvédelmi műveletek indítása céljából. Az októberi Európai Tanács következtetéseivel¹⁰ összhangban a személyzet és az eszközök bevetése révén az év végére maximálisra kell növelni a gyorsreagálási kapacitásokat. Az Európai Határ- és Parti Őrséggel való, az uniós határokon túli együttműködés egy konkrét példája az arra vonatkozó megállapodás, hogy bővíteni fogják a harmadik országok hatóságainak elemzési, megelőzési és operatív kapacitásait – különösen Afrikában – a migráncscsempészségért felelős

⁹ COM(2016) 205 final, 2016. április 6.

¹⁰ EUCO 31/16, 2016. október 21.

bűnszervezetek elleni küzdelem, valamint a kulcsországok közötti megalapozott bizalom és hálózatépítés előmozdítása érdekében.

Az októberi Európai Tanács¹¹ emellett a Bizottság által előterjesztett, felülvizsgált **Schengeni határellenőrzési kódex** mielőbbi elfogadását is szorgalmazta, amely a biztonság megerősítése céljából bevezetné az uniós külső határokat átlépő valamennyi utazó szisztematikus ellenőrzését. Mivel a felülvizsgált jogszabály meghatározó jelentőséggel bír a terrorizmus elleni küzdelem és különösen a visszatérő külföldi harcosok felderítése szempontjából, a társjogalkotóknak késedelem nélkül, még az idei év vége előtt megállapodásra kell jutniuk a változásokat illetően.

A Bizottság decemberben előterjeszti a **Schengeni Információs Rendszer (SIS)** működésének – mindenekelőtt a rendszer bűnüldözési célú alkalmazásának – javítására irányuló első javaslatcsomagot. A SIS hatékonyságának maximalizálása érdekében a határőröknek szisztematikus ellenőrizniük kell a rendszerben a külső határt átlépő valamennyi személyt. A Schengeni határellenőrzési kódex módosításáról való megállapodás létrejöttéig a tagállamoknak biztosítaniuk kell a külföldi terrorista harcosokkal kapcsolatos **közös kockázati mutatók** és az Európai Határ- és Parti Őrség által kiadott frissített iránymutatás maradéktalan alkalmazását.

Az úti okmányokkal és a személyazonossággal való visszaélés egyre súlyosbodó biztonsági kockázat, amint az a hamis személyazonosságot használó párizsi merénylők példájából is kitűnik. A Bizottság decemberben cselekvési tervet terjeszt elő az úti okmányok biztonsági elemeinek javítása érdekében.

A külső határok biztonságának megerősítése nem csak az egyéni utazókat, hanem az árukat is érinti – ebben a tekintetben a vámhatóságoké az elsődleges szerep. A **rakományra vonatkozó előzetes váminformációs rendszer (ICS 2.0)** reformja a rendszer kiterjesztését és korszerűsítését célozza, hogy egy biztonságos uniós adattár kialakítása révén lehetővé váljon a kereskedőktől kiinduló árumozgásokra vonatkozó több és jobb minőségű információ rögzítése, továbbá ez az információ valamennyi vámhatóság számára elérhető legyen. A cél a jelenlegi hiányosságok kiküszöbölése (minőségi és mennyiségi tekintetben az átfogó adatok hiánya, az érintett tagállamok hozzáféréseinek korlátozottsága, a hírszerzési információk felhasználására vonatkozó kapacitások szűkössége). A Tanács 2016. decemberi ülésén ezzel a kérdéssel kapcsolatos következtetéseket kíván elfogadni.

d) Az EU biztonságának megerősítése az Unió határain túlmutató párbeszéd révén

A terrorizmus nemzetközi természetű jelenség, és a terroristák számára nem léteznek országhatárok, ezért az EU továbbra is élénk párbeszédet folytat szomszédaival és egyéb nemzetközi partnereivel, hogy hatékony partnerségeket alakítson ki a terrorizmus elleni küzdelem és a biztonság területén.

A közelmúltbeli fejlemények között említhetők az alábbiak:

- Szorosabbá vált az uniós küldöttségek és a tagállami nagykövetségek közötti koordináció, és három új **terrorizmus elleni küzdelemmel, illetve biztonsággal foglalkozó szakértőt** neveztek ki Bosznia-Hercegovinába, Csádba és Libanonba, aminek eredményeként 14-re emelkedett az ilyen szakértők száma.
- A szeptember 13-án Izraelben tartott, terrorizmus elleni küzdelemről szóló **EU–Izrael** párbeszéd keretében megvitatták a terrorizmus finanszírozása, az erőszakos szélsőséges és a nem hagyományos terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos

¹¹ EUCO 31/16, 2016. október 21.

együttműködés fokozását, továbbá az utas-nyilvántartási adatállományt és a közlekedésbiztonságot is.

- A bizottsági szolgálatok, az EKSZ és a terrorizmus elleni küzdelem uniós koordinátora szeptember 6–7-én közös látogatást tettek **Egyiptomban**, amelynek során a biztonsági kérdések széles körére kiterjedő együttműködésről állapodtak meg.
- Az uniós hatóságok szeptember 26–27-én **Irakban** szerveztek műhelytalálkozót a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása érdekében.

e) A polgárok és a kritikus infrastruktúrák védelme

Az Unión belüli ellenálló képesség megerősítésének egyik kulcsterülete a **közlekedésbiztonság**, ezért a Bizottság az erre vonatkozó uniós szabályozási keret továbbfejlesztésén dolgozik. Bár ez a munka a légi közlekedés tekintetében már lezárult, meg kell őrizni a védelem szintjét, és számolni kell a jövőbeli fenyegetésekkel is, például az érkező járatok biztonsága és a földi oldal védelme tekintetében. A Bizottság 2016. november 7–8-án a közlekedés, a hírszerzés és az ipar területén tevékenykedő nemzeti és nemzetközi szakértők részvételével konferenciát tartott a nyilvános terek védelméről, amelyen elsősorban a tömegközlekedési terek biztosításának lehetőségei kerültek terítékre.

A Bizottság a **kockázatértékelésre** is nagy hangsúlyt fektet a közlekedési ágazaton belül. Nemrégiben zárta le a **légiáru-védelemre** vonatkozó hatodik biztonsági kockázatértékelést, valamint a **konfliktusövezetekből induló légi közlekedésre** vonatkozó harmadik kockázatértékelést, amelyek a tagállamok és az EEAS bevonásával valósultak meg.

A Bizottság ugyancsak vizsgálja a **tengeri és szárazföldi közlekedést**, mindenekelőtt az üdülési célú hajózást és a kompszolgáltatásokat, amelyek jelentős számú utast érinthetnek, továbbá a vasúti szolgáltatásokat, és egy kockázatalapú, arányos és fenntartható közös megközelítés kidolgozására törekszik. A Bizottság nemrég fejezte be az európai **nagy sebességű és nemzetközi vasúti szolgáltatások** biztonságára vonatkozó szakpolitikai lehetőségek hatásvizsgálatát.

Végül, a Bizottság az Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériumával és Kanada Közbiztonsági Minisztériumával való együttműködésen keresztül még szorosabbra fűzte a **stratégiai partnerekkel folytatott együttműködést a kritikus infrastruktúrák védelme terén**. A Bizottság szeptemberben találkozott az említett két partnerrel, hogy a kritikus infrastruktúrák védelmével, a kiberbiztonsággal és az ellenálló képességgel kapcsolatos fő kérdések mentén elmélyítsék a párbeszédet, valamint szorosabbra fűzzék az együttműködést a **robbanóanyagokkal** összefüggő kulcsterületeken, beleértve a felderítést, a képzést és az információmegosztást is.

V. KÖVETKEZTETÉS

A 2015. november 13-án Párizsban elkövetett szörnyű terrortámadások után egy évvel a Bizottság, az uniós ügynökségek és a tagállamok immár számos nem jogalkotási intézkedést hajtottak végre, amelyek hozzájárulnak a hatékony és valódi biztonsági unió fokozatos kiépítéséhez. Mindazonáltal sürgősen további előrelépésekre van szükség, hogy felszámoljuk a terroristák mozgásterét. A társjogalkotóknak haladéktalanul, még ebben a hónapban megállapodásra kell jutniuk a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelvjavaslatról, a tűzfegyverekről szóló irányelv javasolt felülvizsgálatáról, illetve a Schengeni határellenőrzési kódexet érintő módosításjavaslatokról. Bármilyen további késedelem a terroristák malmára hajtja a vizet, akik életformánk megsemmisítésére törekednek.

A külső határainkra vonatkozó rendszerek megerősítését célzó munka – ezen belül az ETIAS létrehozása –, az Európai Határ- és Parti Őrség működésbe lépése, valamint a Schengeni határellenőrzési kódex javasolt módosításai egytől egyig a visszatérő terrorista harcosok jelentette fenyegetésre adott uniós válasz fontos elemei, amelyeket most a társjogalkotóknak prioritásként kell előmozdítaniuk.

Az uniós radikalizálódástudatossági hálózat keretében zajló, a radikalizálódás megelőzésére irányuló alulról építkező munka ugyan hosszú távú, mégis nélkülözhetetlen törekvés, amely azonnali és határozott uniós szintű szerepvállalást és támogatást tesz szükségessé.

A Bizottság változatlanul igyekszik előmozdítani a hatékony és valódi biztonsági unió megteremtésére irányuló európai biztonsági stratégia végrehajtását, és decemberben ismét beszámol az ezzel kapcsolatos fejleményekről. Az alábbiakban meghatározott mérőföldköveken kívül a decemberi jelentés ismertetni fogja a számítástechnikai bűnözés, illetve a kiberbiztonság területén elért legújabb előrelépéseket, továbbá bemutatja az online radikalizálódás kezelése érdekében az informatikai vállalkozásokkal folytatott együttműködés eredményeit is.

FŐ FELADATOK ÉS ESEMÉNYEK A KÖVETKEZŐ HÓNAPOKBAN:

A TERRORIZMUS ÉS A SZERVEZETT BŰNÖZÉS, ILLETVE AZ AZOKAT TÁMOGATÓ ESZKÖZÖK ELLENI KÜZDELMŰNK MEGERŐSÍTÉSE

a) A terrorizmus elleni küzdelemre és a finanszírozási eszközökhöz, illetve tűzfegyverekhez való hozzáférés megakadályozására vonatkozó jogi keret

- Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak sürgősen, legkésőbb 2016 végéig meg kell állapodnia a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv tervezetéről, valamint a tűzfegyverekről szóló irányelv felülvizsgálatáról.
- A Bizottság decemberben javaslatcsomagot terjeszt elő a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem megerősítése céljából – ez magában foglalja a pénzmosás büntetni rendeltségére, a vagyoni eszközök befagyasztását, illetve a vagyonekbezárt elrendelő határozatok kölcsönös elismerésére, valamint a jogellenes pénzeszköz-kifizetések kezelésére irányuló javaslatot.

b) A radikalizálódás megelőzése és leküzdése

- Az uniós internetes fórum 2016. december 8-án esedékes második magas szintű találkozója keretében tovább ösztönzik az online radikalizálódás megelőzését és az interneten terjedő terrorista propaganda visszaszorítását célzó munkát. A találkozón új közös bejelentési platformot hoznak létre, és elindítják a civil társadalom szerepvállalását támogató programot.

VÉDELMIK ÉS REZILIENCIÁNK MEGERŐSÍTÉSE

a) Az információcsera javítása

- A Bizottság 2016 novembere folyamán előterjeszti a jogalkotás minőségének javítása keretében kidolgozott végrehajtási tervet.

b) Az információs rendszerek megerősítése és az információs hézagok kiküszöbölése

- A Bizottság szorgalmazza, hogy a társjogalkotók haladéktalanul kezdjék meg az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozására irányuló javaslattal kapcsolatos munkát.
- Az információs rendszerekkel és az interoperabilitással foglalkozó magas szintű szakértői csoport még 2016 decembere folyamán közzéteszi időközi jelentését.

c) A külső határok biztonságának fokozása

- A Bizottság felkéri a társjogalkotókat, hogy járuljanak hozzá a Schengeni határellenőrzési kódex szisztematikus ellenőrzésekkel kapcsolatos, célirányos módosításához, hogy annak elfogadására még idén sor kerülhessen.
- A Bizottság decemberben közleményt tesz közzé az úti okmányok biztonsági elemeinek javítását célzó cselekvési tervről.

d) A polgárok és a kritikus infrastruktúrák védelme

- A Bizottság felgyorsítja a tengeri és szárazföldi közlekedés biztonságára vonatkozó kockázatalapú, arányos és fenntartható közös megközelítés kidolgozására irányuló munkáját.